

BEZPEČNOSTNÍ LIST

Podle nařízení ES 1907/2006 ve znění platném k datu tohoto bezpečnostního listu (SDS)

Shell Spirax S3 T

Verze 3.5

Datum revize 21.08.2020

Datum vytištění 22.08.2020

ODDÍL 1: Identifikace látky/směsi a společnosti/podniku

1.1 Identifikátor výrobku

Obchodní název : Shell Spirax S3 T
Kód výrobku : 001D8245

1.2 Příslušná určená použití látky nebo směsi a nedoporučená použití

Použití látky nebo směsi : Hydraulický olej, Převodový olej.
Nedoporučované způsoby použití : Tento výrobek nesmí být používán jinými způsoby než, které jsou doporučeny v bodě 1 bez toho, že by byly nejdříve konzultovány s dodavatelem.

1.3 Podrobné údaje o dodavateli bezpečnostního listu

Výrobce/Dodavatel : **AutoMax Group s.r.o.**
K Hájům 2/1233
155 00 Praha 5
Telefon : (+420) 272 700 530
Fax : (+420) 272 700 531
Kontaktní e-mail pro bezpečnostní listy materiálu : shell.cz@automax-group.com

1.4 Telefonní číslo pro naléhavé situace : TOXIKOLOGICKÉ INFORMAČNÍ STŘEDISKO, NA BOJIŠTI 1, 128 08 PRAHA 2, TELEFON (24 HODIN DENNĚ) 224 919 293, 224 915 402, 224 914 575

ODDÍL 2: Identifikace nebezpečnosti

2.1 Klasifikace látky nebo směsi

Klasifikace (NAŘÍZENÍ (ES) č. 1272/2008)

Dlouhodobá (chronická) nebezpečnost pro vodní prostředí, Kategorie 3 : H412: Škodlivý pro vodní organismy, s dlouhodobými účinky.

2.2 Prvky označení

Označení (NAŘÍZENÍ (ES) č. 1272/2008)

Výstražné symboly nebezpečnosti : Není vyžadován žádný symbol Nebezpečí

Signálním slovem : Žádné signální slovo

BEZPEČNOSTNÍ LIST

Podle nařízení ES 1907/2006 ve znění platném k datu tohoto bezpečnostního listu (SDS)

Shell Spirax S3 T

Verze 3.5

Datum revize 21.08.2020

Datum vytištění 22.08.2020

Standardní věty o nebezpečnosti : Fyzikální nebezpečnost:
Podle kritérií CLP není klasifikován jako fyzické nebezpečí.
Nebezpečnost pro zdraví
Podle CLP kritérií není klasifikován jako nebezpečný pro zdraví.
Nebezpečnost pro životní prostředí:
H412 Škodlivý pro vodní organismy, s dlouhodobými účinky.

Pokyny pro bezpečné zacházení : **Prevence:**
P273 Zabraňte uvolnění do životního prostředí.
Opatření:
Žádné bezpečnostní věty.
Skladování:
Žádné bezpečnostní věty.
Odstranění:
P501 Odstraňte obsah/ obal v zařízení schváleném pro likvidaci odpadů.

Senzibilizační složky : Obsahuje sulfonát vápenatý.
Obsahuje boritanový ester.
Obsahuje trifenyfosforitan.
Může vyvolat alergickou reakci.

2.3 Další nebezpečnost

Tato směs neobsahuje žádnou z látek registrovaných směrnici REACH, které by byly označeny jako PBT nebo vPvB.

Prodloužený nebo opakovaný styk s kůží bez řádného očištění může ucpat kožní póry, vedoucí k poruchám jako například olejové akné/folikulitida.

Použitý olej může obsahovat škodlivé nečistoty.

Není klasifikován jako hořlavina, avšak bude hořet.

ODDÍL 3: Složení/informace o složkách

3.2 Směsi

Chemická podstata : Vysoce rafinované minerální oleje a přísady.
Vysoce rafinovaný minerální olej obsahuje < 3 %
(hmotnostních) extrakt DMSO podle IP346.
: * obsahuje jedno nebo několik následujících čísel CAS
(registračních čísel REACH): 64742-53-6 (01-2119480375-34), 64742-54-7 (01-2119484627-25), 64742-55-8 (01-2119487077-29), 64742-56-9 (01-2119480132-48), 64742-65-0 (01-2119471299-27), 68037-01-4 (01-211 9486452-34), 72623-86-0 (01-2119474878-16), 72623-87-1 (01-2119474889-13), 8042-47-5 (01-2119487078-27), 848301-69-

BEZPEČNOSTNÍ LIST

Podle nařízení ES 1907/2006 ve znění platném k datu tohoto bezpečnostního listu (SDS)

Shell Spirax S3 T

Verze 3.5

Datum revize 21.08.2020

Datum vytištění 22.08.2020

9 (01-0000020163-82), 68649-12-7 (01-2119527646-33),
151006-60-9 (01-2119523580-47), 163149-28-8 (01-
2119543695-30).

Nebezpečné složky

Chemický název	Č. CAS Č.ES Registrační číslo	Klasifikace (NAŘÍZENÍ (ES) č. 1272/2008)	Koncentrace (% w/w)
Srovnatelný nízko viskozitní základový olej (<20,5 mm ² /s při 40°C) *	Nepřiděleno	Asp. Tox.1; H304	0 - 90
Dialkyl-ditihofosfát zinečnatý	4259-15-8 224-235-5	Eye Dam.1; H318 Aquatic Chronic2; H411	1 - 3
Sulfonát vápenatý	Nepřiděleno 939-141-6	Skin Sens.1B; H317	< 0,9
Boritanový ester	Nepřiděleno 939-580-3	Skin Sens.1B; H317	0,1 - 0,9
Alkylaryl sulfonan vápenatý**	Nepřiděleno	Skin Sens.1B; H317	< 0,9
Trifenyfosforitan	101-02-0 202-908-4	Acute Tox.4; H302 Skin Irrit.2; H315 Skin Sens.1A; H317 Eye Irrit.2; H319 Aquatic Acute1; H400 Aquatic Chronic1; H410 STOT RE2; H373	0,01 - 0,099

Vysvětlení zkratk viz oddíl 16.

ODDÍL 4: Pokyny pro první pomoc

4.1 Popis první pomoci

Ochrana osoby poskytující první pomoc : Při poskytování první pomoci si nezapomeňte obléct vhodnou osobní ochrannou pomůcku dle povahy nehody, zranění a okolí.

Při vdechnutí : Za normálních podmínek použití není nezbytné žádné ošetření.

BEZPEČNOSTNÍ LIST

Podle nařízení ES 1907/2006 ve znění platném k datu tohoto bezpečnostního listu (SDS)

Shell Spirax S3 T

Verze 3.5

Datum revize 21.08.2020

Datum vytištění 22.08.2020

- Při přetrvání příznaků vyhledejte lékařskou pomoc.
- Při styku s kůží : Odstraňte znečištěný oděv. Opláchněte postiženou oblast vodou a následně umyjte pokud možno mýdlem. Jestliže se projeví přetrvávající podráždění, vyhledejte lékařskou pomoc.
- Při styku s očima : Vypláchněte oči velkým množstvím vody. Vyjměte kontaktní čočky, jsou-li nasazeny a pokud je lze vyjmout snadno. Pokračujte ve vyplachování. Jestliže se projeví přetrvávající podráždění, vyhledejte lékařskou pomoc.
- Při požití : Pokud nedošlo k požití velkého množství, obecně není nutné lékařské ošetření, avšak vyhledejte radu lékaře.

4.2 Nejdůležitější akutní a opožděné symptomy a účinky

- Symptomy : Příznaky a symptomy olejového akné/folikulitidy mohou zahrnovat tvorbu černých puchýřů a skvrn na kůži v zasažených oblastech. Požití může vyvolat nevolnost, zvracení a/nebo průjem.

4.3 Pokyn týkající se okamžité lékařské pomoci a zvláštního ošetření

- Ošetření : Poznámky pro lékaře:
Ošetřujte symptomaticky.

ODDÍL 5: Opatření pro hašení požáru

5.1 Hasiva

- Vhodná hasiva : Pěna, vodní postřik nebo mlha. Suchý chemický prášek, oxid uhličitý, písek nebo zemina mohou být použity pouze v případě malých požárů.
- Nevhodná hasiva : Nepoužívejte přímý proud vody.

5.2 Zvláštní nebezpečnost vyplývající z látky nebo směsi

- Specifická nebezpečí při hašení požáru : Škodliviny obsažené ve spalínách mohou obsahovat: Komplexní směs pevných a kapalných částic a plynů (kouř). Při nedokonalém spalování se může vyvíjet oxid uhelnatý. Neidentifikované organické a anorganické sloučeniny.

5.3 Pokyny pro hasiče

- Zvláštní ochranné prostředky pro hasiče : Je třeba použít vhodné ochranné prostředky včetně rukavic odolných vůči chemikáliím; chemicky odolný oděv je nezbytný v případě, že se očekává značný kontakt s produktem. V případě přístupu k požáru v uzavřených prostorách je třeba použít dýchací přístroj. Zvolte protipožární oděv, schválený podle příslušné normy (např. evropa: EN469).
- Specifické způsoby hašení : Opatření při požáru mají odpovídat okolním podmínkám.

BEZPEČNOSTNÍ LIST

Podle nařízení ES 1907/2006 ve znění platném k datu tohoto bezpečnostního listu (SDS)

Shell Spirax S3 T

Verze 3.5

Datum revize 21.08.2020

Datum vytištění 22.08.2020

ODDÍL 6: Opatření v případě náhodného úniku

6.1 Opatření na ochranu osob, ochranné prostředky a nouzové postupy

- Opatření na ochranu osob : 6.1.1 Pro personál zasahující při jiné než nouzové situaci:
Zamezte kontaktu s pokožkou a očima.
6.1.2 pro pracovníky zasahující v případě nouze:
Zamezte kontaktu s pokožkou a očima.

6.2 Opatření na ochranu životního prostředí

- Opatření na ochranu životního prostředí : Použijte vhodná bezpečnostní opatření, aby nedošlo ke znečištění životního prostředí. Zabraňte šíření a vnikání do kanalizace, příkopů nebo řek použitím písku, zeminy nebo jiných vhodných bariér.

6.3 Metody a materiál pro omezení úniku a pro čištění

- Čistící metody : Při rozlítí hrozí uklouznutí. Zabraňte nehodám a okamžitě vyčistěte.
Zabraňte šíření postavením překážek z písku, hlíny nebo jiného vhodného materiálu.
Kapalinu odstraňte přímo nebo pomocí absorbentu.
Zbytky odstraňte vhodným absorbentem jako je jíl, písek nebo jiný vhodný materiál a zneškodněte odpovídajícím způsobem.

6.4 Odkaz na jiné oddíly

Pro vhodný výběr osobních ochranných pomůcek vyhledejte Část 8 tohoto bezpečnostního listu., Pro návod na zneškodnění rozlitého produktu vyhledejte Část 13 tohoto bezpečnostního listu.

ODDÍL 7: Zacházení a skladování

- Všeobecná opatření : Použijte místní ventilaci s odtažem, existuje-li nebezpečí vdechnutí par, mlhy nebo aerosolu.
Použijte informace z tohoto bezpečnostního listu jako podklad pro zhodnocení rizika v místních podmínkách, pro určení odpovídajících opatření pro bezpečné zacházení, skladování a likvidaci této látky.

7.1 Opatření pro bezpečné zacházení

- Pokyny pro bezpečné zacházení : Zamezte dlouhodobému či opakovanému styku s kůží.
Nevdechujte páry a/nebo mlhy.
Při manipulaci s výrobkem v sudech by se měla používat bezpečná obuv a vhodné manipulační zařízení.
Dokonale zneškodněte znečištěné hadry nebo čistící

BEZPEČNOSTNÍ LIST

Podle nařízení ES 1907/2006 ve znění platném k datu tohoto bezpečnostního listu (SDS)

Shell Spirax S3 T

Verze 3.5

Datum revize 21.08.2020

Datum vytištění 22.08.2020

materiály tak, aby se předešlo požáru.

Pokyny pro přepravu : Při všech operacích hromadného přenosu by měly být používány správné postupy uzemnění a spojování, aby se zabránilo statické akumulaci

7.2 Podmínky pro bezpečné skladování látek a směsí včetně neslučitelných látek a směsí

Jiné údaje : Uchovávejte nádobu pevně uzavřenou na chladném, dobře větraném místě. Používejte správně označené a uzavíratelné nádoby.

Skladujte při teplotě okolí.

Veškerá další specifická legislativa, týkající se balení a skladování produktu, je uvedena v Oddíle 15.

Obalový materiál : Vhodný materiál: Pro skladování produktu používejte obaly z měkké oceli nebo vysokohustotního polyethylenu.
Nevhodný materiál: PVC.

Další doporučení : Polyetylenové nádoby nevystavujte působení vysokých teplot z důvodu možného rizika deformace.

7.3 Specifické konečné / specifická konečná použití

Specifické (specifická) použití : Ni smiselno

ODDÍL 8: Omezování expozice / osobní ochranné prostředky

8.1 Kontrolní parametry

Mezní expoziční hodnoty pro pracoviště

Složky	Č. CAS	Typ hodnoty (Forma expozice)	Kontrolní parametry	Základ
Olejevá mlha, minerální		PEL (aerosol)	5 mg/m ³	CZ OEL
Olejevá mlha, minerální		NPK-P (aerosol)	10 mg/m ³	CZ OEL
Olejevá mlha, minerální		TWA (vdechovatelná frakce)	5 mg/m ³	USA. Hodnoty prahového limitu ACGIH

Biologické limity expozice na pracovišti

Nejsou dány žádné biologické limity.

Metody monitorování

Monitorování koncentrace látek v pracovní zóně zaměstnanců nebo obecně na pracovišti může být

BEZPEČNOSTNÍ LIST

Podle nařízení ES 1907/2006 ve znění platném k datu tohoto bezpečnostního listu (SDS)

Shell Spirax S3 T

Verze 3.5

Datum revize 21.08.2020

Datum vytištění 22.08.2020

vyžadováno k zajištění souladu s expozičními limity při výkonu povolání (OEL) a adekvátnosti kontroly expozice. U některých látek může být rovněž vhodný biologický monitoring. Ověřené metody měření expozice musí aplikovat kompetentní osoba a vzorky musí být analyzovány v akreditované laboratoři. Dále jsou uvedeny příklady zdrojů doporučených metod na kontrolu vzduchu, případně kontaktujte dodavatele. Mohou být k dispozici i další národní metody. National Institute of Occupational Safety and Health (NIOSH), USA: Manual of Analytical Methods <http://www.cdc.gov/niosh/> Occupational Safety and Health Administration (OSHA), USA: Sampling and Analytical Methods <http://www.osha.gov/> Health and Safety Executive (HSE), UK: Methods for the Determination of Hazardous Substances <http://www.hse.gov.uk/> Institut für Arbeitsschutz Deutschen Gesetzlichen Unfallversicherung (IFA), Germany. <http://www.dguv.de/inhalt/index.jsp> L'Institut National de Recherche et de Sécurité, (INRS), France <http://www.inrs.fr/accueil>

8.2 Omezování expozice

Technická opatření Potřebná úroveň ochrany a typ nezbytných opatření budou různé v závislosti na možných podmínkách expozice. Zvolte opatření na základě hodnocení rizika v místních podmínkách. Odpovídající opatření zahrnují:
Odpovídající ventilaci omezovat koncentrace škodlivin ve vzduchu.

Tam, kde je látka zahřívána, rozstříkována nebo se tvoří mlha, existuje vysoký potenciál koncentrace látky ve vzduchu.

Obecné informace:

Definujte postupy pro bezpečnou manipulaci a zachování kontroly. Vzdělávejte a zaškolujte personál o rizicích a kontrolních opatřeních týkajících se běžných činností souvisejících s tímto produktem. Zajistěte řádný výběr, testování a údržbu vybavení používaného na kontrolu expozice, tj. osobní ochranné pomůcky, místní odvětrání. Při zásahu do zařízení nebo jeho údržbě je nutné systém předem vypustit. Zbytky po vypuštění uchovávat v uzavřené nádobě pro průběžné zneškodnění nebo následnou recyklaci. Vždy dodržujte správné postupy osobní hygieny, jako je mytí rukou po manipulaci s materiálem a před jídlem, pitím a/nebo kouřením. Běžně perte pracovní oděvy a ochranné prostředky, abyste odstranili kontaminující látky. Kontaminované oblečení a obuv, které nelze vyčistit, vyhodte. Provádějte pravidelný úklid.

Osobní ochranné prostředky

Poskytované informace jsou sestaveny s přihlédnutím ke Směrnici PPE (Směrnice Rady 89/686/EHS) a normám CEN Evropského výboru pro standardizaci.

Osobní ochranné prostředky (OOP) by měly vyhovovat doporučeným celostátním normám. Zkontrolujte s dodavatelem OOP.

Ochrana očí : Pokud se s materiálem zachází tak, že může dojít k zasažení očí, doporučuje se používat ochranné brýle. Vyhovující EU Standardu EN166, AS/NZS:1337.

BEZPEČNOSTNÍ LIST

Podle nařízení ES 1907/2006 ve znění platném k datu tohoto bezpečnostního listu (SDS)

Shell Spirax S3 T

Verze 3.5

Datum revize 21.08.2020

Datum vytištění 22.08.2020

Ochrana rukou

Poznámky

: Pokud může dojít ke kontaktu rukou s produktem, použijte ochranné rukavice poskytující vhodnou ochranu, splňujících odpovídající normy (např. Evropa EN374, AS/NZS:2161), vyrobené z následujících materiálů: PVC, neoprén nebo nitrilová pryž. Vhodnost a trvanlivost rukavice závisí na používání, např. četnosti a době trvání kontaktu, chemické odolnosti materiálu rukavic, zručnosti zacházení. Vždy se poraďte s dodavatelem rukavic. Znečištěné rukavice je zapotřebí vyměnit. Osobní hygiena je klíčovým prvkem účinné péče o ruce. Rukavice se musí nosit na čistých rukou. Po použití rukavic je zapotřebí ruce omýt a důkladně osušit. Doporučuje se používat neparfémovaný zvlhčovač.

V případě souvislého kontaktu doporučujeme rukavice s časem prostupnosti delším než 240 minut. Pokud lze najít vhodné rukavice, dává se přednost odolnosti vyšší než 480 minut. Pro krátkodobou ochranu/ochranu proti rozstříknutí doporučujeme stejný postup, nicméně uznáváme, že vhodné rukavice zajišťující tuto míru ochrany musí být dostupné a v takovém případě může být přijatelná kratší doba propustnosti, budou-li dodržovány řádné postupy údržby a výměny. Tloušťka rukavic není dobrým ukazatelem jejich odolnosti vůči chemikáliím, ta se odvíjí od přesného složení materiálu rukavic. Tloušťka rukavic musí být obvykle větší než 0,35 mm v závislosti na značce a modelu rukavic.

Ochrana kůže a těla

: Na ochranu kůže obvykle postačí standardní pracovní oděv. Dobrou praxí je používat chemicky odolné rukavice.

Ochrana dýchacích cest

: Za normálních podmínek použití se obvykle nevyžaduje žádná ochrana dýchacích cest.
V souladu s dobrou hygienickou praxí v průmyslu by měla být přijata taková opatření, aby se zamezilo vdechování látky. Pokud technická opatření neudrží koncentrace ve vzduchu na hladině, která je odpovídající ochraně zdraví pracovníka, zvolte ochranné respirátory, vhodné pro specifické podmínky použití a vyhovující platným normám.
Ověřte s dodavatelem vybavení na ochranu dýchacího systému. Kde jsou vhodné respirátory na principu filtrace vzduchu, zvolte odpovídající kombinaci masky a filtru.
Vyberte filtr vhodný pro kombinované částice/organické plyny a výpary [bod varu typu A/typu P > 65°C (149 °F)], který splňuje normy EN14387 a EN143.

Tepelné nebezpečí

: Nevztahuje se

BEZPEČNOSTNÍ LIST

Podle nařízení ES 1907/2006 ve znění platném k datu tohoto bezpečnostního listu (SDS)

Shell Spirax S3 T

Verze 3.5

Datum revize 21.08.2020

Datum vytištění 22.08.2020

Omezování expozice životního prostředí

Všeobecné pokyny : Přijměte odpovídající opatření pro dodržení příslušné legislativy na ochranu životního prostředí. Zamezte znečištění životního prostředí dodržováním pokynů uvedených v Kapitole 6. Pokud je to nezbytné, zabraňte, aby nerozpuštěná látka byla vypouštěna do odpadních vod. Odpadní vody by měly být ošetřeny v městské nebo průmyslové čistírně odpadních vod před vypuštěním do povrchových vod. Vypouštěný vzduch s obsahem par musí splňovat místní směrnice o emisních limitech pro těkavé látky.

ODDÍL 9: Fyzikální a chemické vlastnosti

9.1 Informace o základních fyzikálních a chemických vlastnostech

Vzhled : Kapalina při pokojové teplotě.

Barva : jantarový

Zápach : Lehký uhlovodík

Prahová hodnota zápachu : Údaje nejsou k dispozici.

pH : Nevztahuje se

Bod tečení : -27 °C Metoda: ISO 3016

Počáteční bod varu a rozmezí bodu varu : > 280 °C Odhadovaná(é) hodnota(y)

Bod vzplanutí : 226 °C
Metoda: ISO 2592

Rychlost odpařování : Údaje nejsou k dispozici.

Hořlavost (pevné látky, plyny) : Údaje nejsou k dispozici.

Horní mez výbušnosti : Typické 10 %(V)

Dolní mez výbušnosti : Typické 1 %(V)

Tlak páry : < 0,5 Pa (20 °C)
Odhadovaná(é) hodnota(y)

Relativní hustota par : > 1 Odhadovaná(é) hodnota(y)

Relativní hustota : 0,890 (15 °C)

Hustota : 890 kg/m³ (15,0 °C)
Metoda: ISO 12185

BEZPEČNOSTNÍ LIST

Podle nařízení ES 1907/2006 ve znění platném k datu tohoto bezpečnostního listu (SDS)

Shell Spirax S3 T

Verze 3.5

Datum revize 21.08.2020

Datum vytištění 22.08.2020

Rozpustnost

Rozpustnost ve vodě	: zanedbatelné
Rozpustnost v jiných rozpouštědlech	: Údaje nejsou k dispozici.
Rozdělovací koeficient: n-oktanol/voda	: log Pow: > 6(založeno na informacích o podobných výrobcích)
Teplota samovznícení	: > 320 °C
Teplota rozkladu	: Údaje nejsou k dispozici.
Viskozita	
Dynamická viskozita	: Údaje nejsou k dispozici.
Kinematická viskozita	: 14,5 mm ² /s (100 °C) Metoda: ISO 3104
Výbušné vlastnosti	: Neklasifikuje se
Oxidační vlastnosti	: Údaje nejsou k dispozici.

9.2 Další informace

Vodivost	: U tohoto materiálu se neočekává, že bude působit jako akumulátor statické elektřiny.
----------	--

ODDÍL 10: Stálost a reaktivita

10.1 Reaktivita

Produkt sám nepředstavuje žádná další rizika reaktivity kromě těch, která jsou uvedena v následujícím pododstavci.

10.2 Chemická stabilita

Stabilní.

V případě manipulace a skladování v souladu s ustanoveními se neočekává žádná riziková reakce.

10.3 Možnost nebezpečných reakcí

Nebezpečné reakce : Reaguje se silnými oxidačními činidly.

10.4 Podmínky, kterým je třeba zabránit

Podmínky, kterým je třeba zabránit : Extrémní teploty a přímé sluneční záření.

10.5 Neslučitelné materiály

BEZPEČNOSTNÍ LIST

Podle nařízení ES 1907/2006 ve znění platném k datu tohoto bezpečnostního listu (SDS)

Shell Spirax S3 T

Verze 3.5

Datum revize 21.08.2020

Datum vytištění 22.08.2020

Materiály, kterých je třeba se vyvarovat : Silná oxidační činidla.

10.6 Nebezpečné produkty rozkladu

Nebezpečné produkty rozkladu : Při dodržení určeného způsobu skladování a používání nedochází k rozkladu.

ODDÍL 11: Toxikologické informace

11.1 Informace o toxikologických účincích

Základ pro hodnocení : Uvedené informace vycházejí z údajů o složkách a toxicitě podobných výrobků. Není-li uvedeno jinak, jsou uvedená data reprezentativní pro produkt jako celek spíše než pro jeho jednotlivé složky.

Informace o pravděpodobných cestách expozice : Kontakt s kůží a očima představuje primární cesty expozice, ke které však může dojít i po náhodném požití.

Akutní toxicita

Výrobek:

Akutní orální toxicitu : LD50 Krysa: > 5.000 mg/kg
Poznámky: Nízká toxicita,
Na základě dostupných údajů nejsou kritéria pro klasifikaci splněna.

Akutní inhalační toxicitu : Poznámky: Na základě dostupných údajů nejsou kritéria pro klasifikaci splněna.

Akutní dermální toxicitu : LD50 králík: > 5.000 mg/kg
Poznámky: Nízká toxicita,
Na základě dostupných údajů nejsou kritéria pro klasifikaci splněna.

Žiravost/dráždivost pro kůži

Výrobek:

Poznámky: Mírně dráždí pokožku., Prodloužený nebo opakovaný styk s kůží bez řádného očištění může ucpat kožní póry, vedoucí k poruchám jako například olejové akné/folikulitida., Na základě dostupných údajů nejsou kritéria pro klasifikaci splněna.

Vážné poškození očí / podráždění očí

Výrobek:

Poznámky: Mírně dráždí zrak., Na základě dostupných údajů nejsou kritéria pro klasifikaci

BEZPEČNOSTNÍ LIST

Podle nařízení ES 1907/2006 ve znění platném k datu tohoto bezpečnostního listu (SDS)

Shell Spirax S3 T

Verze 3.5

Datum revize 21.08.2020

Datum vytištění 22.08.2020

splněna.

Složky:

Dialkyl-ditihofosfát zinečnatý:

Poznámky: Na základě dostupných údajů nejsou kritéria pro klasifikaci splněna.

Senzibilizace dýchacích cest / senzibilizace kůže

Výrobek:

Poznámky: Pro zcitlivění dýchacích orgánů nebo pokožky: Není senzibilizátor., Na základě dostupných údajů nejsou kritéria pro klasifikaci splněna.

Složky:

Boritanový ester:

Poznámky: U citlivých jedinců může vyvolávat alergickou kožní reakci.

Trifenylfosforitan:

Poznámky: U citlivých jedinců může vyvolávat alergickou kožní reakci.

Mutagenita v zárodečných buňkách

Výrobek:

: Poznámky: Není mutagenní, Na základě dostupných údajů nejsou kritéria pro klasifikaci splněna.

Karcinogenita

Výrobek:

Poznámky: Není karcinogenní., Na základě dostupných údajů nejsou kritéria pro klasifikaci splněna.

Poznámky: Produkt obsahuje typy minerálních olejů, u kterých studie na kůži živočichů prokázaly nekarcinogenní účinky., Vysoce rafinované minerální oleje nejsou Mezinárodní agenturou pro výzkum rakoviny (IARC) klasifikovány jako karcinogenní.

Materiál	GHS/CLP Karcinogenita Klasifikace
Vysoce rafinovaný minerální olej	Bez klasifikace pro karcinogenitu

Toxicita pro reprodukci

Výrobek:

BEZPEČNOSTNÍ LIST

Podle nařízení ES 1907/2006 ve znění platném k datu tohoto bezpečnostního listu (SDS)

Shell Spirax S3 T

Verze 3.5

Datum revize 21.08.2020

Datum vytištění 22.08.2020

:
Poznámky: Není to toxická látka působící na vývoj., Nemá škodlivý vliv na plodnost., Na základě dostupných údajů nejsou kritéria pro klasifikaci splněna.

Toxicita pro specifické cílové orgány – jednorázová expozice

Výrobek:

Poznámky: Na základě dostupných údajů nejsou kritéria pro klasifikaci splněna.

Toxicita pro specifické cílové orgány – opakovaná expozice

Výrobek:

Poznámky: Na základě dostupných údajů nejsou kritéria pro klasifikaci splněna.

Aspirační toxicita

Výrobek:

Nepředstavuje riziko při nadýchání.

Další informace

Výrobek:

Poznámky: Použité oleje mohou obsahovat škodlivé nečistoty, které se nahromadily během používání. Koncentrace těchto nečistot budou záviset na použití a při likvidaci mohou představovat nebezpečí pro zdraví a životní prostředí., Se všemi použitými oleji by se mělo nakládat opatrně a v maximální možné míře zamezit styku s kůží.

Poznámky: Vniknutí produktu do kůže pod vysokým tlakem může vést k lokální nekróze, pokud produkt nebude chirurgicky odstraněn.

Poznámky: Mírně dráždí dýchací systém.

Poznámky: Na základě rozdílných rámcových pravidel mohou existovat klasifikace dalších úřadů.

Souhrn hodnocení vlastností CMR

Mutagenita v zárodečných buňkách- Hodnocení : Tento produkt nesplňuje kritéria pro klasifikaci v kategoriích 1A/1B.

Karcinogenita - Hodnocení : Tento produkt nesplňuje kritéria pro klasifikaci v kategoriích 1A/1B.

Toxicita pro reprodukci - Hodnocení : Tento produkt nesplňuje kritéria pro klasifikaci v kategoriích 1A/1B.

BEZPEČNOSTNÍ LIST

Podle nařízení ES 1907/2006 ve znění platném k datu tohoto bezpečnostního listu (SDS)

Shell Spirax S3 T

Verze 3.5

Datum revize 21.08.2020

Datum vytištění 22.08.2020

ODDÍL 12: Ekologické informace

12.1 Toxicita

Základ pro hodnocení : Pro tento produkt nebyly ekotoxikologické údaje konkrétně stanoveny.
Uvedené informace jsou založeny na znalosti složek a ekotoxikologii podobných produktů.
Není-li uvedeno jinak, jsou uvedená data reprezentativní pro produkt jako celek spíše než pro jeho jednotlivé složky. (LL/EL/IL50 je vyjádřeno jako nominální množství produktu požadované k přípravě vodného zkušebního extraktu).

Výrobek:

Toxicita pro ryby (Akutní toxicita) : Poznámky: LL/EL/IL50 10-100 mg/l
Škodlivé

Toxicita pro koryše (Akutní toxicita) : Poznámky: LL/EL/IL50 10-100 mg/l
Škodlivé

Toxicita pro řasy/vodní rostliny (Akutní toxicita) : Poznámky: LL/EL/IL50 10-100 mg/l
Škodlivé

Toxicita pro ryby (Chronická toxicita) : Poznámky: NOEC/NOEL > 10 - <=100 mg/l

Toxicita pro koryše (Chronická toxicita) : Poznámky: NOEC/NOEL > 10 - <=100 mg/l

Toxicita pro mikroorganismy (Akutní toxicita) : Poznámky: NOEC/NOEL > 10 - <=100 mg/l

Složky:

Trifenylofosforitan :

M-faktorem (Krátkodobá (akutní) nebezpečnost pro vodní prostředí) : 1

12.2 Perzistence a rozložitelnost

Výrobek:

Biologická odbouratelnost : Poznámky: Látka nepadně biologicky odbouratelná., Hlavní složky jsou ze své podstaty biologicky odbouratelné, ale obsahují látky, které mohou přetrvávat v životním prostředí.

12.3 Bioakumulační potenciál

BEZPEČNOSTNÍ LIST

Podle nařízení ES 1907/2006 ve znění platném k datu tohoto bezpečnostního listu (SDS)

Shell Spirax S3 T

Verze 3.5

Datum revize 21.08.2020

Datum vytištění 22.08.2020

Výrobek:

Bioakumulace : Poznámky: Obsahuje složky, které mají potenciál k biologické akumulaci.

Rozdělovací koeficient: n-oktanol/voda : log Pow: > 6Poznámky: (založeno na informacích o podobných výrobcích)

12.4 Mobilita v půdě

Výrobek:

Mobilita : Poznámky: Kapalina za většiny podmínek prostředí., Vstřebává se do půdy a má nízkou mobilitu
Poznámky: Plave na vodě.

12.5 Výsledky posouzení PBT a vPvB

Výrobek:

Hodnocení : Tato směs neobsahuje žádnou z látek registrovaných směrnicí REACH, které by byly označeny jako PBT nebo vPvB.

12.6 Jiné nepříznivé účinky

Výrobek:

Dodatkové ekologické informace : Nemá potenciál poškozovat ozonovou vrstvu, k tvorbě fotochemického ozonu ani ke globálnímu oteplování., Produkt tvoří směs netěkavých složek, které se při běžném použití neuvolňují do vzduchu ve významném množství.
Špatně rozpustná směs., Způsobuje fyzické znečištění vodních organismů.
Minerální olej v koncentracích menších než 1 mg/l nezpůsobuje chronickou toxicitu vodním organismům.

ODDÍL 13: Pokyny pro odstraňování

13.1 Metody nakládání s odpady

Výrobek : Pokud možno zpětné získání nebo recyklace.
Odpovědností původce odpadu je určit toxicitu a fyzikální vlastnosti vzniklého odpadu, určit správnou klasifikaci odpadu (podle katalogu odpadů) a vhodné způsoby zneškodnění, ve shodě s platnými zákony.
Nelikvidujte vypouštěním do volné přírody, do kanalizace ani do vodních toků.

Odpadní produkt nesmí kontaminovat půdu nebo spodní vody a ani nesmí být ukládán do životního prostředí.
Odpad, rozlitý nebo použitý produkt je nebezpečným odpadem.

Znečištěné obaly : Likvidujte v souladu s právními předpisy, přednostně

BEZPEČNOSTNÍ LIST

Podle nařízení ES 1907/2006 ve znění platném k datu tohoto bezpečnostního listu (SDS)

Shell Spirax S3 T

Verze 3.5

Datum revize 21.08.2020

Datum vytištění 22.08.2020

odevzdáním autorizované společnosti. Kvalifikace autorizované společnosti by měla být stanovena předem. Zneškodnění by mělo být v souladu s odpovídajícími regionálními, státními a místními předpisy a zákony.

Místní legislativa

Katalog odpadů

:

Kategorizace odpadu dle (EWC):

Katalogové číslo odpadu

:

13 01 10*

Poznámky

: Zneškodnění by mělo být v souladu s odpovídajícími regionálními, státními a místními předpisy a zákony.

Klasifikace odpadu je vždy povinností koncového uživatele.

Kategorizace obalového odpadu dle Katalogu odpadů:

Kód druhu odpadu: 15 01 10

Kategorie odpadu: N

ODDÍL 14: Informace pro přepravu

14.1 UN číslo

ADN : Nepodléhá předpisům jako nebezpečné zboží
ADR : Nepodléhá předpisům jako nebezpečné zboží
RID : Nepodléhá předpisům jako nebezpečné zboží
IMDG : Nepodléhá předpisům jako nebezpečné zboží
IATA : Nepodléhá předpisům jako nebezpečné zboží

14.2 Oficiální pojmenování pro přepravu

ADN : Nepodléhá předpisům jako nebezpečné zboží
ADR : Nepodléhá předpisům jako nebezpečné zboží
RID : Nepodléhá předpisům jako nebezpečné zboží
IMDG : Nepodléhá předpisům jako nebezpečné zboží
IATA : Nepodléhá předpisům jako nebezpečné zboží

14.3 Třída/třídy nebezpečnosti pro přepravu

ADN : Nepodléhá předpisům jako nebezpečné zboží
ADR : Nepodléhá předpisům jako nebezpečné zboží
RID : Nepodléhá předpisům jako nebezpečné zboží
IMDG : Nepodléhá předpisům jako nebezpečné zboží

BEZPEČNOSTNÍ LIST

Podle nařízení ES 1907/2006 ve znění platném k datu tohoto bezpečnostního listu (SDS)

Shell Spirax S3 T

Verze 3.5

Datum revize 21.08.2020

Datum vytištění 22.08.2020

IATA : Nepodléhá předpisům jako nebezpečné zboží

14.4 Obalová skupina

ADN : Nepodléhá předpisům jako nebezpečné zboží

ADR : Nepodléhá předpisům jako nebezpečné zboží

RID : Nepodléhá předpisům jako nebezpečné zboží

IMDG : Nepodléhá předpisům jako nebezpečné zboží

IATA : Nepodléhá předpisům jako nebezpečné zboží

14.5 Nebezpečnost pro životní prostředí

ADN : Nepodléhá předpisům jako nebezpečné zboží

ADR : Nepodléhá předpisům jako nebezpečné zboží

RID : Nepodléhá předpisům jako nebezpečné zboží

IMDG : Nepodléhá předpisům jako nebezpečné zboží

14.6 Zvláštní bezpečnostní opatření pro uživatele

Poznámky : Speciální preventivní opatření: S odvolání na Kapitulu 7, Nakládání & uložení, pro speciální preventivní opatření, kterých si uživatel musí být vědom nebo musí vyhovovat následné přepravě.

14.7 Hromadná přeprava podle přílohy II úmluvy MARPOL a předpisu IBC

Nevztahuje se na tento produkt, pokud je v dodávaném stavu. Pro hromadnou přepravu po moři platí pravidla MARPOL.

Další informace : ADN – Klasifikován ID9006 pouze pokud je převážen v tankových plavidlech.

ODDÍL 15: Informace o předpisech

15.1 Předpisy týkající se bezpečnosti, zdraví a životního prostředí/ specifické právní předpisy týkající se látky nebo směsi

REACH - Seznam látek podléhajících povolení (Příloha XIV) : Produkt nepodléhá registraci podle nařízení REACH.

Těkavé organické sloučeniny : 0 %

Jiné předpisy : Informace o právních předpisech nemusí být úplné. Na tuto látku se mohou vztahovat i jiné předpisy.

· Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 ze dne 18. prosince 2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek (REACH), v platném znění, včetně souvisejících předpisů a nařízení

· Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 ze dne 16. prosince 2008 o klasifikaci, označování a balení látek a směsí, v platném znění, včetně souvisejících předpisů a

BEZPEČNOSTNÍ LIST

Podle nařízení ES 1907/2006 ve znění platném k datu tohoto bezpečnostního listu (SDS)

Shell Spirax S3 T

Verze 3.5

Datum revize 21.08.2020

Datum vytištění 22.08.2020

nařízení (CLP)

- Směrnice Rady 67/548/EHS ze dne 27. června 1967 o sblížení právních a správních předpisů týkajících se klasifikace, balení a označování nebezpečných látek, v platném znění (DSD)
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 1999/45/ES ze dne 31. května 1999 o sblížení právních a správních předpisů členských států týkajících se klasifikace, balení a označování nebezpečných přípravků, v platném znění (DPD)
- Zákon č.86/2002 Sb., o ochraně ovzduší, v platném znění, včetně souvisejících předpisů a nařízení
- Zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, v platném znění, včetně souvisejících předpisů a nařízení (ADR)
- Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech, v platném znění, včetně souvisejících předpisů a nařízení
- Zákon č. 254/2001 Sb., vodní zákon, v platném znění, včetně souvisejících předpisů a nařízení
- Zákon č. 266/1994 Sb., o drahách, v platném znění, včetně souvisejících předpisů a nařízení (RID)
- Zákon č. 350/2011 Sb., chemický zákon, v platném znění, včetně souvisejících předpisů a nařízení
- Nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci, v platném znění, včetně souvisejících předpisů a nařízení

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 ze dne 18. prosince 2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek (REACH), příloha XIV.

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 ze dne 18. prosince 2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek (REACH), příloha XVII.

Směrnice 2004/37 /ES o ochraně zaměstnanců před riziky spojenými s expozicí karcinogenům nebo mutagenům při práci a její změny.

Směrnice 1994/33/ES o ochraně mladistvých pracovníků a její změny.

Směrnice Rady 92/85/EHS o zavádění opatření pro zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci těhotných zaměstnankyň a zaměstnankyň krátce po porodu nebo kojících zaměstnankyň a její změny.

Složky tohoto produktu jsou uvedeny v těchto katalozích:

- EINECS : Všechny komponenty jsou zařazeny na seznamu, nebo se jedná o vyňatý polymer.
- TSCA : Všechny komponenty jsou uvedeny na seznamu.

15.2 Posouzení chemické bezpečnosti

Dodavatel pro tuto látku/směs neprovedl žádné posouzení chemické bezpečnosti.

BEZPEČNOSTNÍ LIST

Podle nařízení ES 1907/2006 ve znění platném k datu tohoto bezpečnostního listu (SDS)

Shell Spirax S3 T

Verze 3.5

Datum revize 21.08.2020

Datum vytištění 22.08.2020

ODDÍL 16: Další informace

NAŘÍZENÍ (ES) č. 1272/2008

Dlouhodobá (chronická) nebezpečnost pro vodní prostředí, Kategorie 3, H412

Proces klasifikace:

Odborný posudek a váha důkazního stanovení.

Plný text H-prohlášení

H302	Zdraví škodlivý při požití.
H304	Při požití a vniknutí do dýchacích cest může způsobit smrt.
H315	Dráždí kůži.
H317	Může vyvolat alergickou kožní reakci.
H318	Způsobuje vážné poškození očí.
H319	Způsobuje vážné podráždění očí.
H373	Může způsobit poškození orgánů při prodloužené nebo opakované expozici.
H400	Vysoce toxický pro vodní organismy.
H410	Vysoce toxický pro vodní organismy, s dlouhodobými účinky.
H411	Toxický pro vodní organismy, s dlouhodobými účinky.

Plný text jiných zkratk

Acute Tox.	Akutní toxicita
Aquatic Acute	Krátkodobá (akutní) nebezpečnost pro vodní prostředí
Aquatic Chronic	Dlouhodobá (chronická) nebezpečnost pro vodní prostředí
Asp. Tox.	Nebezpečnost při vdechnutí
Eye Dam.	Vážné poškození očí
Eye Irrit.	Podráždění očí
Skin Irrit.	Dráždivost pro kůži
Skin Sens.	Senzibilizace kůže
STOT RE	Toxicita pro specifické cílové orgány - opakovaná expozice

Legenda ke zkratkám použitým v tomto Bezpečnostním listu materiálu : Standardní zkratky a akronymy používané v tomto dokumentu najdete v referenční literatuře (např. ve vědeckých slovnících) a/nebo na webových stránkách.

ACGIH = American Conference of Governmental Industrial Hygienists (Americká společnost sdružující osoby činné v ochraně zdraví a bezpečnosti v průmyslu)

ADR = Evropská dohoda o mezinárodní přepravě nebezpečného zboží po silnici

AICS = Australian Inventory of Chemical Substances (Australský seznam chemických látek)

ASTM = American Society for Testing and Materials (Americká sdružení pro testování a materiály)

BEL = Biological exposure limits (Biologické expoziční limity)

BTEX = Benzene, Toluene, Ethylbenzene Xylenes (Benzen, Toluen, Ethylbenzen Xyleny)

CAS = Chemical Abstracts Service

CEFIC = European Chemical Industry Council (Evropská rada pro chemický průmysl)

CLP = Classification Packaging and Labelling (Klasifikace,

BEZPEČNOSTNÍ LIST

Podle nařízení ES 1907/2006 ve znění platném k datu tohoto bezpečnostního listu (SDS)

Shell Spirax S3 T

Verze 3.5

Datum revize 21.08.2020

Datum vytištění 22.08.2020

označování a balení chemických látek a směsí)
COC = Cleveland Open-Cup (Cleveland otevřený kelímek)
DIN = Deutsches Institut für Normung
DMEL = Derived Minimal Effect Level (Odvozená koncentrace látky, při které dochází k minimálnímu účinku)
DNEL = Derived No Effect Level (Odvozená koncentrace látky, při které nedochází k žádným nepříznivým účinkům)
DSL = Canada Domestic Substance List (Kanadský seznam domácích látek)
EC = European Commission (Evropská Komise)
EC50 = Effective Concentration fifty (Střední účinná koncentrace)
ECETOC = European Center on Ecotoxicology and Toxicology Of Chemicals (Evropské Centrum pro Ekotoxikologii a Toxikologii chemikálií)
ECHA = European Chemical Agency (Evropská Chemická Agentura)
EINECS = The European Inventory of Existing Commercial chemical Substances (Evropský seznam existujících obchodovaných chemických látek)
EL50 = Effective Level fifty (Střední hodnota účinku)
ENCS = Japanese Existing and New Chemical Substances Inventory (Japonský seznam existujících a nových chemických látek)
EWC = European Waste Code (Evropský katalog odpadů)
GHS = Global Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals (Globálně Harmonizovaný Systém pro Klasifikaci a Označování Chemikálií)
IARC = International Agency for Research of Cancer (Mezinárodní Úřad pro výzkum rakoviny)
IATA = International Air Transport Association (Mezinárodní asociace letecké přepravy)
IC50 = Inhibitory Concentration fifty (Střední inhibiční koncentrace)
IL50 = Inhibitory Level fifty (Střední hodnota inhibice)
IMDG = International Maritime Dangerous Goods (Mezinárodní námořní zákon o přepravě nebezpečných věcí)
INV = Chinese Chemicals Inventory (Čínský seznam chemických látek)
IP346 = Institute of Petroleum test method N° 346 for the determination of polycyclic aromatics DMSO-extractables (IP346 = Ropný Institut, zkušební metoda č. 346 pro stanovení polycyklických aromátů metodou refrakčního indexu DMSO (dimethyl sulfoxid) extraktu.
KECI = Korea Existing Chemicals Inventory (Korejský seznam existujících chemických látek)
LC50 = Lethal Concentration fifty (Střední smrtelná koncentrace)
LD50 = Lethal Dose fifty (Střední smrtelná dávka)
LL/EL/IL = Lethal Loading/Exposure Limit/Inhibition Limit (Smrtelná dávka/Limit expozice/Limit Inhibice)
LL50 = Lethal Level fifty (Střední smrtelná hodnota)

BEZPEČNOSTNÍ LIST

Podle nařízení ES 1907/2006 ve znění platném k datu tohoto bezpečnostního listu (SDS)

Shell Spirax S3 T

Verze 3.5

Datum revize 21.08.2020

Datum vytištění 22.08.2020

MARPOL = Marine Pollution (Mezinárodní úmluva o zabránění znečištění moří z lodí)
NOEC/NOEL = No Observed Effect Concentration / No Observed Effect Level (Koncentrace/Limit, při které nebyl pozorovaný žádný účinek)
OE_HP V = Expozice na pracovišti - vysoké objemy výroby
PBT = Persistent, Bioaccumulative and Toxic (Látka perzistentní, bioakumulativní, toxická)
PICCS = Philippine Inventory of Chemicals and Chemical Substances (Filipínský seznam existujících chemických látek)
PNEC = Odhad nejvyšší koncentrace látky, při které se nedochází k nepříznivým účinkům
REACH = Registration Evaluation And Authorisation of Chemicals (Registrace, hodnocení, povolování a omezování chemických látek)
RID = Nařízení týkající se mezinárodní přepravy nebezpečného zboží po železnici
SKIN_DES = Označení pro pokožku
STEL = Short term exposure limit (Limit krátkodobé expozice)
TRA = Targetted Risk Assessment (Cílená Analýza Rizik)
TSCA = American Toxic Substances Control Act
TWA = Time-Weighted Average (Časově vážený průměr)
vPvB = very Persistent and very Bioaccumulative (Látka vysoce perzistentní, vysoce bioakumulativní)

Další informace

Pokyny pro školení

:

Poskytněte dostatečné informace, pokyny a instruktáž operátorovi.

Další informace

:

K tomuto bezpečnostnímu datovému listu není připojen žádný scénář expozice. Jedná se neklasifikovanou směs, která neobsahuje trizikové látky dle podrobností uvedených v části 3; relevantní informace ze Scénáře expozice pro obsažené rizikové látky byly zpracovány do základních částí 1-16 tohoto BDL.

Vertikální čára (|) na levé straně označuje změnu oproti předcházející verzi.

Zdroje nejdůležitějších údajů
použitých při sestavování
bezpečnostního listu

:

Uváděné údaje pocházejí, nikoliv však výhradně, z jednoho či několika informačních zdrojů (např. toxikologické údaje od společnosti Shell Health Services, údaje od dodavatelů materiálu, CONCAWE, databáze EU IUCLID, nařízení 1272/2008/ES atd.).

BEZPEČNOSTNÍ LIST

Podle nařízení ES 1907/2006 ve znění platném k datu tohoto bezpečnostního listu (SDS)

Shell Spirax S3 T

Verze 3.5

Datum revize 21.08.2020

Datum vytištění 22.08.2020

Tyto informace jsou založeny na našich současných znalostech a jsou určeny k popsání produktu z hlediska ochrany zdraví, bezpečnosti a ochrany životního prostředí. Nemohou proto být považovány za záruku žádné specifické vlastnosti výrobku.